

17 september 2023

Onrust in Efeze

Handelingen 19:23-40

Thema: Mensen van ‘de weg’

Doel

De kinderen ontdekken dat christenen in de tijd van Paulus opvielen door hun levensweg, hun manier van leven.

Toelichting

De christenen kregen in Efeze de bijnaam, mensen van ‘de Weg’. Ze vallen op, omdat ze anders leven dan de andere Efeziërs. Ze vertrouwen op Jezus Christus en de kracht die Hij geeft. Godenbeelden hebben ze niet, want God is onzichtbaar, niet vast te leggen in materiaal. En ze hebben hart voor anderen. Alles dat ze hebben en kunnen stellen ze in dienst van God en de naaste.

In Efeze staat de grote tempel van de godin Artemis. Demetrius is daar zilversmid. Hij verdient met zijn medewerkers veel geld aan het maken en verkopen van Artemistempels aan de vele bezoekers van het heiligdom. Hij is niet blij met Paulus die mensen wil laten geloven in een ‘onzichtbare’ God. ‘De Weg’ bedreigt zijn inkomen en aanzien. In het theater spreekt Demetrius de zilversmeden toe. Als anderen komen luisteren, ontstaat een volksopstand, die maar met moeite door de stadssecretaris in bedwang wordt gehouden. Hij zegt: Paulus heeft niets verkeerd tegen de godin Artemis gedaan, maar alleen zijn eigen geloof laten zien.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Zilveren beeldjes

Richtlijnen: Laat de jongste kinderen geld, sieraden of voorwerpen zien die van zilver zijn gemaakt. Waarom zouden mensen ze mooi vinden? (glimmen, veel waard) Vraag de kinderen of zij ook een ringetje of kettinkje van zilver hebben? Weten ze hoe die worden gemaakt. Leg dan uit wat een zilversmid is.

Vandaag gaat het in het verhaal uit de Bijbel ook over een zilversmid. Hij verdient veel geld aan het maken van zilveren beeldjes. Veel mensen die in Efeze komen kijken kopen deze beeldjes. Ze vinden ze mooi en geloven in de godin Artemis. De zilversmid wil niet dat Paulus zegt dat God geen beeldje is. Misschien willen de mensen dan zijn prachtige beeldjes niet meer kopen en verdient hij minder geld. Hij roept iedereen bij elkaar. Hoe zal dat aflopen?

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Mensen met een bijnaam

Richtlijnen: Als inleiding: soms geven kinderen hun oma of opa een bijnaam (opa vogeltjes, oma Sneek, oma pannenkoek of opa vrachtwagen). Doen zij dat ook? Zo'n bijnaam vertelt iets over wat iemand doet of heeft. Iets leuks of iets bijzonders. Een crimineel werd ‘De neus’ genoemd, omdat hij zo'n grote neus had. Weten de kinderen wat de bijnaam is van deze twee darters: Michael van Gerwen en Dirk van Duijvenbode (Mighty Mike en Auberginius, want hij was auberginekweker). De christenen in Efeze krijgen ook een bijnaam. Ze worden mensen van ‘de Weg’ genoemd. Weet je waarom? Omdat hun manier van leven anders was dan van de andere inwoners van de stad. Zij hebben geen afgodsbeeldjes van de godin Artemis, van wie in Efeze een grote tempel stond. Zij geloven in God en zetten zich in voor de mensen om hen heen, zoals zieken en armen. Dat mag toch? De zilversmid is er niet blij mee en dat laat hij merken. Er komt een enorme opschudding in de stad.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Mensen van ‘de Weg’

Richtlijnen: Durf jij anders te zijn of wil je het liefst niet uit de toon vallen? Doe je mee wat iedereen doet of zeg je wat je echt denkt en voelt? Dat is best eng. Soms kun je je alleen voelen, zeker wanneer anderen niet positief reageren, maar je belachelijk maken of negeren.

De christenen in Efeze zijn zichtbaar anders dan de andere inwoners. Het valt op dat ze geen zilveren beeldjes van Artemis aanbidden of in huis hebben. Zij geloven in God in de hemel, die zijn kracht laat zien op aarde. Ze zetten zich in voor het goede; armen en zieken hebben krijgen liefde en aandacht. In naam van Jezus die zei dat Hij de weg naar God is. In de volksmond heten ze: mensen van de Weg. Een erenaam!

Demetrius de zilversmid vindt dat een probleem. De manier van leven van christenen kost hem geld. Hij verkoopt minder tempeltjes. Dit moet afgelopen zijn. Hij ontketent een volksopstand.

Extra bijbelgedeelte: 1 Johannes 4: 11-14

(Johannes omschrijft het leven van een christen als liefhebben van God en de naaste. Omdat God ons liefheeft, antwoorden wij daarop met liefde.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Paulus komt op zijn derde zendingsreis opnieuw in Efeze. Vanuit hoofdstuk 18:19vv. krijgen we de indruk dat hij tijdens zijn tweede zendingsreis daar kort geweest is. Nu blijft hij langer. Paulus spreekt drie maanden vrijmoedig in de synagoge (19:8). De houding van verharding en het niet willen luisteren naar het evangelie zorgen ervoor dat Paulus zich losmaakt van de Joden en op een eigen plek verder gaat. Namelijk in de gehoorzaal van Tyrannus (opvallend dat Lucas hier spreekt over 'zijn discipelen'; vers 9). Het was een gebouw waar colleges werden gegeven. Was de genoemde Tyrannus de eigenaar? Waarschijnlijk was dit een bekend gebouw. Twee jaar lang kan Paulus ongestoord het evangelie verkondigen. Er gebeuren daarnaast bijzondere krachten van genezing en het uitdrijven van boze geesten. Lucas zegt zelfs dat alle inwoners van Asia het woord van de Heer hoorden. Een zegenrijke periode dus. Het indrukwekkende voorval met de zonen van Skevas, een Joodse hogepriester, zorgt ervoor dat de gelovigen hun eigen zonden beseffen en dat ze die ook belijden. Daarnaast worden er boeken over toverkunsten ingeleverd en verbrand. Vers 20 zegt treffend: "Zo zegevierde het woord van de Heer en vond het steeds meer gehoor." Hierna vat Paulus het plan op om via Macedonië en Achaje naar Jeruzalem te gaan. Hij stuurt alvast twee helpers vooruit: Timoteüs en Erastus. Zelf blijft hij nog in Asia, het huidige Turkije. Daar waar de gemeente van de Here Jezus groeit, daar roert zich ook de tegenstander van God. Er ontstaat een grote opschudding waarvan de zilversmid Demetrius, die een eigen werkplaats heeft, de aanstichter is. Hij maakt godenbeeldjes en verdient daar een goede boterham aan. 'De welvaart van de stad is er afhankelijk van.' Vanwege de vele bekeeringen verkoopt hij minder beeldjes van de godin Artemis. Artemis was de moedergodin, de godin van de vruchtbaarheid. De aan haar gewijde tempel stond bekend als een van de zeven wereldwonderen (er zijn 33 plaatsen bekend waar deze godin vereerd werd). Van vele plaatsen stroomden haar aanbidders toe. Demetrius (zijn naam komt van Demeter, een andere godin van de vruchtbaarheid die zorgde voor de groei van het graan) hist de mensen op door naast het economische aspect ook een religieus aspect naar voren te brengen: de tempel van de grote godin zal in aanzien dalen en dat de godin zelf van haar heerlijkheid, haar grootheid beroofd zal worden. Onbedoeld laat hij hiermee de zwakte van deze afgoderij zien: de 'grootheid' van godin Artemis is blijkbaar afhankelijk van de mens. Op dat tweede aspect 'slaan de mensen aan'. De hoorders ontsteken in hevige woede en gaan schreeuwen: 'Groot is de Artemis van Efeze.' Het wordt een groot oproer. Uiteindelijk weet de stadssecretaris het tot een goed einde te brengen.

Vers voor vers

- Vs.:23 In dit vers lezen we over de opschudding naar aanleiding van 'de Weg'. Met deze naam stonden de christenen in eerste instantie bekend. In dat woord 'de weg' klinkt de manier van leven mee. Het gaat in het christelijk geloof dus niet alleen om bepaalde dogma's, maar zeker ook hoe je levenswandel is. Tegelijk zit er ook beweging in. Als christen ben je als volgeling van de Here Jezus (die de Weg is) onderweg naar Gods toekomst.
- Vs. 29v Het theater is blijkbaar een centrale ontmoetingsplek. Paulus is hier zelf niet, wel twee medewerkers: Gajus en Aristarchus. Zij worden meegesleept. Paulus wil zelf ook gaan, maar dat beletten de leerlingen.
- Vs. 31 We lezen hier dat Paulus ook goede vrienden binnen het stadsbestuur had. Zij geven Paulus het dringende advies niet naar het theater te gaan. Het zal voor hem waarschijnlijk moeilijk zijn geweest om dat niet te doen.
- Vs. :32 Zoals wel vaker gebeurt, steken de mensen elkaar aan om van alles te roepen zonder precies te weten wat er aan de hand is. De opzet van Demetrius lijkt te slagen.
- Vs. 33v Opvallend: onder de betogers zijn ook Joden, Het ging hen uiteraard niet om het aanzien van Artemis. Wat wilde de Alexander die naar voren wordt geschoven bereiken? Wilde hij aangeven dat zij niet bij Paulus hoorden en er zo voor wilde zorgen dat de Joden aan de woede van de menigte ontkwamen? In ieder geval krijgt hij niet de kans om een toespraak te houden. De menigte had geen boodschap aan een Jood. Het twee uur durende geschreeuw zal ongetwijfeld indrukwekkend en imponerend geweest zijn.
- Vs. 35vv De stadsecretaris probeert de mensen tot rust te brengen. Blijkbaar ging het verhaal dat het beeld van Artemis uit de hemel gevallen was. De menigte wordt opgeroepen bezonnen te werk te gaan en rustig te blijven. Gajus en Aristarchus hebben volgens hem de tempel van de 'grote Artemis' niet geschonden en ook belasteren ze de godin niet. Deze opmerkingen van de secretaris prikkelen. Waaruit bestond de verkondiging van Paulus? Demetrius geeft aan dat die Paulus (merk op de minachting) verkondigt dat goden die door mensenhanden zijn gemaakt geen goden zijn (vers 26). Hiermee gaat Paulus een stap verder dan in Handelingen 17:24-25. De secretaris sluit hier blijkbaar bij aan door te stellen dat er eigenlijk niets aan de hand is: het beeld van de godin is inderdaad niet door mensen gemaakt. Het is immers uit de hemel gevallen.
- Vs. 38vv Het is blijkbaar bekend dat Demetrius c.s. de aanstichters zijn. De stadssecretaris wijst op de gebruikelijke rechtswegen die Demetrius kan bewandelen. Men wil geen verdere onrusten. Het gevaar bestaat dat ze door Rome, door de keizer ter verantwoording zullen worden geroepen. Daar zaten ze niet op te wachten. De woorden van deze man maken indruk. Hij laat zien dat Demetrius gedreven wordt door economische belangen. Vrij eenvoudig kan hij een einde maken aan de oproer.

Vraag

- Herken je in je eigen leven iets van die tegenwerking van de tegenstander van God?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 147: 1, 2 en 5	
Lied 871	(=Gezang 281 LvdK)
Lied 838	(=Gezang 481 LvdK)
Hij alleen	Hemelhoog 437
Here der heren	Op Toonhoogte 593
Kom aan boord	Hemelhoog 356
Jezus is...	Hemelhoog 348
Psalm 8	Hemelhoog 4
Jezus, vol liefde	Hemelhoog 380

Auteur: PZ

Zilveren beeldjes

Dit verhaal kunt u vertellen als een zogenaamd 'Mee-Speel-Verhaal'.

De kinderen kunnen tijdens de vertelling meespelen door middel van het nazeggen van bepaalde woorden of zinnen. Deze staan cursief gedrukt.

U zegt het eerst, de kinderen zeggen het na.

Ook kunnen ze bepaalde emoties uitbeelden, geluiden maken bewegingen nadoen.

Ook dit staat cursief gedrukt. Doe zelf mee, doe het voor.

U kunt er voor kiezen om dit alle kinderen te laten doen, of tijdens het vertellen een kind aan te wijzen die dit doet.

Ook kunt u kinderen tijdens het vertellen mee laten spelen door iets uit te beelden.

Als ze dan iets moeten doen of zeggen kunt u dit fluisterend aan hen vertellen.

Speel zelf ook mee.

Spreek van tevoren af, dat als u uw hand als stopteken omhoogsteekt, de kinderen stil zijn.

De kinderen blijven gewoon op hun plek zitten tijdens het vertellen, tenzij er kinderen iets uit moeten beelden waarbij ze moeten lopen.

Zelf kunt u het verhaal beeldend vertellen.

Kom van uw stoel, loop rond, of maak bepaalde bewegingen die van toepassing zijn.

Bij dit verhaal is het handig als de kinderen in een kring zitten, of zo bij elkaar dat ze gemakkelijk in twee groepen te verdelen zijn, terwijl u aan het vertellen bent.

Eén groep zijn de christenen.

Eén groep zijn de andere mensen.

Eén kind is Demetrius.

Eén kind is Paulus.

U hoeft de kinderen niet van tevoren aan te wijzen, doe dit terwijl u vertelt. Loop naar ze toe en gebaar dat ze dit zijn, of raak hen even aan.

Inleiding

Laat de kinderen geld, sieraden of voorwerpen zien die van zilver zijn gemaakt.

Waarom zouden mensen ze mooi vinden? (glimmen, veel waard)

Vraag de kinderen of zij ook een ringetje of kettinkje van zilver hebben?

Weten ze hoe die worden gemaakt? Leg dan uit wat een zilversmid is.

(Bekijk van tevoren wat informatie hierover op het internet. Laat er eventueel iets van aan de kinderen zien.)

Vandaag gaat het in het verhaal uit de Bijbel ook over een zilversmid én over Paulus.

(Kom even terug op de verhalen die geweest zijn over Paulus. Laat eventueel een landkaart zien van de zendingsreizen van Paulus.)

Paulus reist overal naar toe, naar allerlei andere landen, om over de Here Jezus te vertellen.

Nu is hij in het land Turkije, in de stad Efeze.

In de stad staat een grote, mooie tempel. Veel mensen komen naar de stad om de tempel te bekijken.

In die tempel staat een groot beeld van een vrouw.

Ze noemen het beeld Artemis. Het beeld is een stenen beeld, gemaakt door mensen.

Maar ze zeggen dat dit beeld uit de hemel is gevallen en nu bidden ze voor het beeld.

Het is een afgodsbeeld. Maar een beeld heeft geen echte ogen om te kijken, geen echte oren om te horen, geen echte mond om te praten, geen echte handen om te helpen.

Toch bidden de mensen in Efeze voor dit beeld en vragen haar of ze hen wil helpen.

In de stad woont ook een zilversmid. Hij heet Demetrius. Demetrius maakt kleine zilveren tempeltjes voor de godin Artemis.

'Koop hier de mooiste tempeltjes van zilver', roept hij,

'Koop hier de mooiste tempeltjes van zilver!'

Veel mensen willen zo'n tempeltje kopen om in hun huis te zetten.

'Ik wil er één', roepen ze, 'Ik wil er één!'

Demetrius en zijn mannen hebben het heel druk om die zilveren tempeltjes te maken en te verkopen.

Ze verdienen er veel geld mee. Demetrius wordt er rijk van.

Maar dan komt Paulus in de stad. Hij ziet dat de mensen voor het beeld Artemis bidden en begint met de mensen te praten.

'De Here God heeft alles gemaakt', zegt hij. 'Hij woont in de hemel en houdt van de mensen.'

De mensen luisteren naar wat Paulus zegt.

Paulus vertelt van de Here Jezus, de Zoon van God, en dat Hij aan het kruis stierf om alle zonden, alle verkeerde dingen van de mensen weg te doen.

'Jezus is opgestaan', zegt hij. 'Hij leeft, iedereen mag bij Hem horen.'

Veel mensen uit Efeze zijn blij als ze dit horen en willen bij de Here Jezus horen.

Ze laten zich dopen en dan zijn ze christenen. Wat zijn ze blij!

(Laat de groep christenen blij kijken)

'Ik hou van Jezus', zeggen ze, 'Ik bid niet meer tot Artemis'.

En wat doen ze? Ze gooien hun zilveren tempeltjes weg. Die hebben ze niet meer nodig.

De Here God zorgt voor hen. Hij wijst hen de weg, Hij zorgt voor hen.

Lees verder op de volgende bladzijde

Iedereen praat over wat er is gebeurd.

De mensen zeggen: *'Artemis is onze godin. Zij zorgt voor ons.'*

De christenen zeggen: *'De Here God is onze God. Hij zorgt voor ons.'*

Paulus zegt: *'De Here Jezus wijst ons de weg naar God'.*

Maar Demetrius zegt: *'Dat gaat niet goed. Straks verkopen wij geen zilveren tempeltjes meer!'*

Demetrius is boos op Paulus. Hij roept al zijn mensen bij elkaar.

Hij zegt: 'Mannen, jullie weten dat we veel geld verdienen met de zilveren tempeltjes die we verkopen. Maar jullie weten ook dat die Paulus dat niet wil. Hij zegt dat Artemis geen echt godin is en dat we haar zelf hebben gemaakt. Ik denk dat we straks niets meer verkopen en dat de mensen de tempel van Artemis en onze grote godin niet meer belangrijk vinden.'

Als de mensen dat horen worden ze woedend! *(Laat de groep die de mensen speelt boos kijken)*

Ze beginnen te schreeuwen: *'Leve Artemis van Efeze! Leve Artemis van Efeze!'*

Heel veel mensen komen aanlopen en beginnen mee te schreeuwen: *'Leve Artemis van Efeze! Leve Artemis van Efeze!'* Met z'n allen lopen ze naar het theater, een soort stadion.

Dan ziet Demetrius plotseling twee helpers van Paulus.

Hij pakt ze vast en sleept ze mee naar het stadion.

Iedereen schreeuwt door elkaar heen. De meeste mensen weten niet eens waarom ze bij elkaar zijn.

Wel twee uur lang staan de mensen in het stadion te schreeuwen: *'Leve Artemis van Efeze! Leve Artemis van Efeze!'*. Hun stem wordt er schor van en hun kelen gaan er pijn van doen.

Dan zorgt de baas van de stad dat iedereen rustig wordt.

'Beste mensen', zegt hij. 'De hele wereld weet dat wij goed voor de tempel en voor het beeld van Artemis zorgen. Doe nu geen domme dingen, blij kalm. We willen niet dat de Romeinse soldaten komen en hier de baas aan spelen. Ga nu rustig naar huis.'

De mensen kijken elkaar aan. *'Ja, hij heeft gelijk'* zeggen ze. *'Laten we naar huis gaan'*.

De mensen gaan weer naar huis.

Paulus, zijn helpers en de christenen zijn blij dat het zo is afgelopen.

'God zorgt voor ons', zeggen ze. *'Hij helpt ons en wijst ons de weg.'*

Gebed

Lieve Here God, dank U wel dat U van ons houdt. Dank U wel dat wij van U mogen houden.

U heeft ons gemaakt. U wilt voor ons zorgen. U bent een echte God met oren die ons hoort, ogen die ons zien, handen die ons kunnen helpen.

Dank U wel daarvoor. Wilt U bij ons zijn en ons helpen, elke dag opnieuw.

Wilt U zorgen voor (namen van zendelingen die bekend zijn bij de kinderen)

Zij zijn naar een ander land gegaan om over U te vertellen en andere mensen te helpen.

Wilt U dicht bij hen zijn en voor hen zorgen.

Dat vragen wij U in Jezus naam, amen.

Auteur: EZD

Mensen met een bijnaam

Iedereen krijgt bij zijn geboorte een naam. Als die naam genoemd wordt, luistert diegene naar wat voor hem bedoeld is. Soms krijgen mensen een bijnaam. Een naam die erbij komt om duidelijk te maken om wie het gaat. Misschien kennen jullie ook wel mensen met een bijnaam, bijv. opa snor, oma pannenkoek. Die bijnaam vertelt iets over wat iemand doet of heeft. Sporters hebben soms ook zo'n extra naam. Een voetbalcoach die streng was bij de training werd door zijn elftal 'de generaal' genoemd. Het was duidelijk over wie ze het dan hadden. Een groep mensen in de stad Efeze kreeg, ongeveer 2000 jaar geleden, ook een bijnaam. Ze werden mensen van 'de Weg' genoemd. Luister maar waarom. (Dokter Lucs schreef het lang voor ons op. Leg de bijbel open in de kring bij Handelingen 19, en verwijst naar het overzichtskaartje van die regio)

In Efeze

De havenstad Efeze is de hoofdstad van de Romeinse provincie Asia. Het is een grote stad met prachtige gebouwen. Wie daar komt, ziet meteen dat Efeze een rijke stad is en dat veel mensen er een goed leven hebben. Schepen varen over de zeeën af en aan en brengen nieuwe producten van ver mee. De Efeziërs houden ervan kennis te maken met nieuwe dingen. (Bekijk het kaartje met die info)

Tegen de helling van een berg is een groot openluchttheater gebouwd. Het is een soort stadion waar wel 24.000 mensen kunnen zitten. Het stadion is in de rotsen uitgehakt en van daar kijkt men uit over de zee. De Efeziërs zijn geweldig trots op hun stad maar nog meer op de prachtige tempel van de godin Artemis, die buiten de stadsmuren is gebouwd. Architecten maakten er een prachtig plan voor. De tempel is gebouwd op een groot terras met wel 127 marmeren pilaren eromheen van 18 meter hoog. Denk je eens even in hoe hoog en groot dat is. Voor de binnenkant van de tempel zijn de duurste soorten hout verwerkt, de muren zijn versierd met kunstwerken van schilders en beeldhouwers. Deze tempel is echt de trots van de stad, dat kun je begrijpen.

De belangrijkste schat van de tempel is een groot brok steen. De Efeziërs hebben zich laten vertellen dat het uit de hemel is gevallen. De steen kreeg de naam van een godin 'Artemis'. Men gelooft dat zij met de gevallen steen te maken heeft. Deze godin geeft mens, dier en natuur nieuw leven. Vol eerbied wordt over deze godin gesproken en elke meimaand worden er grote feesten voor haar georganiseerd. Uit de hele provincie komen dan toeristen naar de tempel en haar mooie kunstwerken.

Zilversmid Demetrius komt op het idee om kleine zilveren beeldjes te maken die op de grote tempel lijken. Als mensen de stad en de tempel bezoeken willen ze zeker een zilveren tempeltje als souvenir kopen. De zilversmid heeft goed gedacht, want al gauw blijkt dat de bezoekers enthousiast zijn over de tempeltjes. Demetrius en zijn

medewerkers verdienen handenvol geld aan de godin. De mensen geloven dat zo'n tempeltje hen beschermt tegen ongeluk en gevaar en dat het hun geluk brengt. Demetrius voelt zich gelukkig met zijn handel.

Paulus

De apostel Paulus is op zijn reis door Asia ook in deze stad aangekomen. Hij maakt er kennis met de Joden in de synagoge en gaat met hen in gesprek over de wetboeken en de geschriften van de profeten. Daar weten de Joden alles van, maar Paulus vertelt meer: over Messias Jezus die door God de Vader werd gestuurd om het volk te redden van hun zonden. De Joden weten niet wat ze horen. Deze Paulus vertelt hun dingen die zij niet weten? Ze schudden hun hoofd, geloven hem niet. Drie maanden lang doet Paulus zijn best hun meer over Jezus Christus te vertellen maar de Joden weigeren naar hem te luisteren. Ze maken hem het vertellen onmogelijk en beginnen zelfs lelijk over hem te spreken. Paulus denkt over de situatie na en praat erover met God. Hij besluit in deze stad te blijven, maar gaat niet meer naar de synagoge. Voortaan gaat hij elke dag naar een plek waar hij vrijuit kan praten met mensen die wel meer van hem willen horen en leren. Twee jaar lang vertelt hij zijn luisteraars over God de Vader, zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest. In deze stad waar de mensen geloven in een godin die een stuk steen uit de hemel liet vallen, vertelt Paulus over de levende God die zijn Zoon niet uit de hemel liet vallen, maar Hem vanuit de hemel naar de aarde stuurde om tussen de mensen te leven en hen zijn liefde en vriendschap te geven. Niet het geloof in Artemis maar het geloof in Jezus zal de mensen van deze stad en provincie een hoopvolle toekomst geven. Hij wijst op de beeldjes die worden verkocht: 'Een god die door mensenhanden is gemaakt is niet dezelfde als de God over wie ik het heb', zegt hij. Die God lééft en vraagt van ons mensen dat wij een weg in het leven kiezen die laat zien dat we bij Hem horen. Hoe die weg eruit ziet heeft zijn Zoon Jezus ons verteld. 'Leef niet alsof je alleen op de wereld bent, kijk om naar anderen die naast je leven; burens, collega's, zieken, armen, eenzamen en kinderen zonder goede zorg. Ga eerlijk, geduldig, liefdevol en betrouwbaar met elkaar om. Dat is wat de levende God van jou vraagt. Hij geeft je kracht en moed om die weg te gaan. Na een poosje valt het anderen in de stad op, dat mensen die in Messias Jezus geloven, het verschil maken in het samenleven. Zij doen de dingen anders. Dat hoort bij hun geloof in de God die hun deze weg wijst.

Een God van genezing en kracht

Niet alleen mensen uit Efeze komen naar Paulus luisteren. Ook Joden en Grieken uit buurstedes nemen er de tijd voor. Er gebeuren wonderlijke dingen: God zegent het werk van Paulus op een bijzondere manier. Zieken die kledingstukken van Paulus aanraken krijgen hun

gezondheid terug.

De Efeziërs geloven hun eigen ogen niet. 'Die God van Paulus leeft en heeft grote kracht, dat kan niet anders', zeggen ze tegen elkaar. 'Ook al kan niemand Hem zien.' Demetrius de zilversmid heeft alles goed in de gaten gehouden. Die vreemdeling Paulus heeft grote invloed op de mensen. Velen luisteren naar hem en dat is voor het bedrijf van Demetrius niet goed.

Sinds Paulus er is, zijn er veel minder zilveren tempeltjes verkocht. Demetrius ziet de toekomst somber in; zeker nu de feesten voor de godin eraan komen. Als het zo doorgaat zullen zijn medewerkers hun baan verliezen en zal zijn winst teruglopen tot nul. Hij wringt zijn handen in elkaar en bedenkt wat hij hiertegen kan doen. Hij roept zijn medewerkers bij elkaar en vertelt hun wat er aan de hand is. Als iedereen op straat verzameld is, gaat Demetrius voor hen staan en roept: 'Mannen, jullie weten dat wij ons goede leven danken aan ons werk. Jullie hebben ook gehoord en gezien dat een zekere Paulus in onze stad mensen overhaalt om te geloven in zijn God omdat hij onze godin waardeloos vindt, en dat is een schande! Zo lopen wij het gevaar dat ons prachtige handwerk niks meer waard wordt maar ook dat onze grote Artemis minder betekenis heeft in onze provincie en de hele wereld. Dat wordt een ramp voor ons en onze godin!

De verzamelde zilverwerkers begrijpen dat hun baan en toekomst in gevaar zijn. Een van hen steekt zijn vuist in de lucht en schreeuwt: 'Dit mag niet gebeuren: 'Groot is Artemis, de god van de Efeziërs!' Even later schreeuwen anderen met hem mee: 'Groot is Artemis, de god van de Efeziërs!' Er zijn meer mensen toegestroomd. Ze laten zich meeslepen in het geschreeuw en de onrust van de zilverwerkers. Twee uur lang schreeuwt de menigte de kelen schor 'Groot is Artemis, de godin van de Efeziërs!' Ook Paulus hoort ervan. Hij wil de woedende mensen tot rust brengen, maar vrienden waarschuwen hem dat niet te doen. 'Wees alsjeblieft voorzichtig, man, zeggen ze. Pas goed op jezelf, dit is levensgevaarlijk!' Onderweg naar het theater verandert de massa in een grote chaos. Mensen raken verward, weten soms niet eens waarom de optocht naar het theater gaat.

Niemand kan de mensen tot rust brengen. Pas als de secretaris van de stad midden in het theater gaat staan en met zijn handen in de lucht om stilte vraagt, wordt het geschreeuw minder.

'Mannen van Efeze, begint hij, wie in de wereld weet niet dat onze stad de bewaker is van de grote Artemis en het beeld dat uit de hemel gevallen is? Daar twijfelt niemand aan, dus laten we ons niet druk maken of domme dingen doen. Als Demetrius en zijn medewerkers iemand willen beschuldigen, moeten ze maar een rechtszaak beginnen. Onze stadsrechters zullen dan recht spreken. Laten we er toch vooral voor zorgen dat de Romeinen ons niet kunnen beschuldigen van opstand. Daar zullen ze ons zeker zwaar voor straffen'.

Door die woorden komt de rust terug en begrijpen alle mensen in het theater dat het beter is om rustig naar hun huizen terug te gaan.

Paulus ziet dat de mensen van de weg nogal geschrokken zijn van de onrust in de stad. Hij roept hen bij elkaar om hen te bemoedigen. Rustig vertelt hij dat God in de hemel hen niet in de steek zal laten en hen de weg zal blijven wijzen. Het is belangrijk dat te blijven geloven, ook als het spannend wordt. Hierna reist Paulus verder door de provincie en zwaaien ze hem uit.

Om na te praten

- Kan iemand vertellen waarom een groep mensen in Efeze 'mensen van de weg' werden genoemd?
- Bestaat die groep mensen nu nog? Worden zij nog zo genoemd of heten ze nu anders? Wat maakt die naam duidelijk?
- Mensen van de weg verschilden in hun manier van leven met anderen. (lees ev. Ef.5:8) Waarom waren Demetrius en zijn collega's niet blij met hen? Gebeurt zoiets nog wel eens denk je? (denk bijv. aan landen met vervolging)

Zing met elkaar een lied over hoe je kunt leven als mens van 'de weg'.

OTH. 434:1,2,3 Jezus, open mijn oren, leer mij uw stem te verstaan...

Auteur: JHP

Mensen van ‘de Weg’

[Handelingen 19:23-40](#)

Inleiding

Wie van de kinderen is er fan van iets of iemand? Vraag het voor je begint te vertellen in de groep. Een voetbalclub bijvoorbeeld, of artiesten? Misschien heb je als leider zelf wel een voorkeur voor een sportclub of ben je erg gehecht aan de plaats waar je woont of waar je naartoe op vakantie bent geweest.

Wie is er fan van iets of iemand?

Heb je daar ook spulletjes van, bijvoorbeeld een shirt van een voetbalclub of een poster?

En zo niet: je kent het vast wel: spulletjes van een ster of een artiest, zoals een sleutelhanger. Je vindt ze leuk om te hebben omdat je fan bent van degene die (of wat) erop staat.

Wat gebeurt er als je vrienden of mensen in je klas ‘voor’ een ander zijn? Denk aan: Ajax – Feijenoord?

Probeer een kleine discussie te houden over wie of wat de beste club/groep/plaats is.

Mensen die iets heel mooi vinden, kunnen het ook zo zeggen: ‘Ik ben voor Ajax.’ Of als er verkiezingen zijn: ‘Ik ben van Groen Links.’ En als iemand daar anders over denkt, dan hoor je bij verschillende groepen. Meestal gaat dat goed, maar soms komt daar ook ruzie van.

Paulus in Efeze

In de plaats Efeze ging het ook een beetje zo. Paulus was op veel plaatsen geweest om te vertellen over de Here Jezus. Veel mensen gingen geloven dat wat Jezus leerde goed was en dat je zo moest leven. Het was ook heel mooi wat er toen gebeurde. De mensen die christen zijn geworden leven zoals de Here Jezus dat leerde: ze zorgen voor arme en zieke mensen. Ze geloven in God in de hemel en dat Jezus de weg is naar Hem toe. Ze doen wat Jezus zegt. De christenen in Efeze worden daarom ook wel ‘de mensen van de Weg’ genoemd.

Deze mensen waren voordat ze gingen leven zoals God dat wil nog geen christen. Ze geloofden in andere goden, bijvoorbeeld in de godin Artemis. Daar in Efeze stond zelfs een tempel van die godin. Het was een heel belangrijke plek. Zelf zo belangrijk dat er veel mensen uit andere plaatsen naar die tempel kwamen om te bidden en om die plek te bezoeken. Veel mensen kochten dan een soort souvenir. Een klein tempeltje als aandenken aan die plek en aan de godin Artemis. Maar de mensen van de Weg, die van Jezus houden hoeven die tempeltjes niet meer. Zij doen wat God van hen vraagt, niet wat de godin Artemis wil.

In Efeze is een zilversmid die die tempeltjes maakt. Demetrius heet hij. Demetrius vindt het maar niets dat die Jezus van de mensen van de Weg zo populair is. Steeds meer mensen gaan in Hem geloven en die willen dan geen tempeltjes meer kopen. En dát gaat hem geld kosten. Demetrius bedenkt een plan. Hij vertelt aan de

mensen dat, doordat alle christenen Jezus volgen, Artemis niet goed meer geëerd wordt. Dat vinden de mensen die bij Artemis willen horen natuurlijk niet fijn. Ze hebben zo’n mooie tempel in Efeze, de tempel waar hun godin woont, en die zou niet meer belangrijk zijn? De mensen van Artemis worden boos op de mensen van Jezus, en er komt een grote opstand. Paulus en zijn mensen komen hierdoor ook in gevaar. Zij hebben verteld over Jezus. Zij zijn dus de oorzaak dat er nu zo veel mensen anders zijn gaan denken.

Gelukkig is er in de stad een leider die de mensen rustig laat worden. Maar zo gevaarlijk was het dus voor Paulus en zijn vrienden om het goede nieuws van Jezus te brengen. En zo gevaarlijk was het ook voor alle mensen die erin geloofden om te leven zoals God het wil. Toch was het de Weg die ze kozen. Zo belangrijk vonden ze het om bij Hem te horen!

Afsluiting

Als je nu eens terugdenkt aan waar je fan van bent? Bijvoorbeeld een voetbalclub. Zouden ze minder goed voetballen als jij geen fan van ze was? Of als je niet een shirtje of een etui van ze zou hebben? Nee he? De zilversmid Demetrius zegt eigenlijk wel zoiets. Want als Artemis echt heel machtig was zou ze zich niet laten stoppen, doordat er minder mensen het tempeltje van de zilversmid willen kopen. God is sterker en machtiger dan wat dan ook. Dat is te merken, want ondertussen sluiten steeds meer mensen zich aan bij Jezus door wat Paulus en de anderen over hem vertellen. God woorden zijn goed en belangrijk, maar ook heel sterk zodat er heel veel mensen in Hem gaan geloven!

Vertel!

- Zou jij je kunnen voorstellen dat je in gevaar komt omdat je Jezus wilt volgen?
Wat zou je dan doen?
- Denk eens na over de naam ‘Mensen van de Weg’: Jezus zegt in de Bijbel dat Hij de Weg is.
Wat deed Jezus toen hij op aarde was?
Als je bij Hem wilt horen, wat doe ja dan of juist niet?
- Ben jij ook een mens van de Weg, denk je? Hoor je bij Jezus, bij God?
Hoe vind je dat?

Auteur: MZ